

СТРАТЕГІЇ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ШЕКСПІРОВОЇ БІОГРАФІЇ В РОМАНІ ДЖ. ВІНФІЛДА “МЕНЕ ЗВАТИ ВІЛЛ”

У статті розглянуто сюжетні, образні, наративні та стилістичні характеристики роману Дж. Вінфілда “Мене звати Вілл”, який є яскравим прикладом біографічної белетристики. Переплетіння у творі наративних потоків сучасного та минулого дає змогу поєднати філологічно-дослідницький та біографічний компоненти з фікціональними елементами. Специфіка біографічного пошуку в романі полягає в прагненні автора індивідуалізувати та осучаснити існуючі біографічні концепції шляхом віддзеркалення долі молодого Вільяма Шекспіра в житті юнака доби 1980-х рр.

Ключові слова: літературно-художня шекспіріана, літературна біографія, біографічна белетристика, наративні стратегії.

Овіяна таємницями постать В. Шекспіра та позачасова масштабність його творів спричинили незгасаючий інтерес читацької публіки, письменників, літературних критиків і науковців до нього як до “біографічного автора”. Попри очевидний брак фактів, в уяві наших сучасників сформувався більш-менш цілісний образ В. Шекспіра, з статтю якого пов’язаний комплекс асоціацій, що не обмежується власне літературною творчістю. В. Шекспір – це не просто літератор, його образ включає також загальновідомий візуальний стереотип, біографічні деталі, легенди, домисли та плітки, як, до речі, і широкий спектр культурних продуктів, породжених шекспірівським дискурсом. Отже, як культурна ікона Великий Бард може існувати навіть самостійно, поза безпосереднім зв’язком із власною творчістю. Усе це провокує бажання оживити цей образ. Саме так з’являються нові літературно-художні біографії, В. Шекспір стає персонажем творів і кіногероем, повноцінним учасником інтермедіального культурного обміну.

Важливу роль у структуруванні образу В. Шекспіра в колективній свідомості сучасного реципієнта відіграє літературно-художня шекспіріана – сукупність письменницьких біографій. У загальному масиві біографій драматурга наявні дві основні моделі біографічного письма – літературна біографія та біографічна белетристика.

Біографічна белетристика, як і літературна біографія, вибудовує своєрідну художню проєкцію життя драматурга, спираючись на певні ключові координати: факти, документи, особи, історичні деталі, літературні тексти. Яскравим прикладом біографічної белетристики правомірно вважати роман Джесса Вінфілда “Мене звати Вілл” (“My name is Will”, 2008).

Мета статті – дослідити характер взаємодії документального та фікціонального в художньому просторі вищезазначеного роману, виявляючи при цьому специфіку його наративних стратегій.

Джесс Вінфілд – американський письменник та сценарист. Свого часу він був одним із за-

сновників театральної трупи “The Reduced Shakespeare Company” і створив сценарій вистави “Весь Шекспір за один вечір”. Цікаво відзначити, що для Дж. Вінфілда зацікавлення В. Шекспіром укорінено в дослідницькому інтересі, оскільки в університеті він вивчав англійську мову та літературу й спеціалізувався на творчості англійського драматурга. Тож не дивно, що науковий і фікційний струмені в його творі постійно переплітаються, доповнюючи один одного й утворюючи доволі цікавий художній синтез. При цьому “шкала фікційності” є досить широкою: автор перемижує опис точно датованих історичних фактів із життя В. Шекспіра з історією становлення молодого дослідника, американського студента Віллі Шекспіра Грінберга, який під час одного з наркотичних виднів зустрічається на стилізованому ярмарку з героєм своїх наукових розвідок. Стилїстика твору вибудовується на поєднанні в межах одного художнього простору академічного дискурсу та розмовного мовлення й підліткового сленгу 1980-х рр. Водночас кризь весь роман проходить провідний проблемний лейтмотив – пошук молодою людиною свого шляху в житті, становлення її особистості й професійна самоідентифікація.

Однією з ключових смислотворчих складових тексту є його наративна структура, яка вибудовується на переплетенні колізій долі молодого дослідника на ім’я Віллі Шекспір Грінберг та його відомого тезки Вільяма Шекспіра. Кожна подія юних років майбутнього драматурга віддзеркалюється в зменшеному масштабі в життєвій історії Грінберга – філолога, що працює над магістерським дослідженням, присвяченим Шекспіровому віросповіданню. Таким чином, утворюються два наративні потоки, кожний з яких має власний хронотоп. Перший – історія смислотворчих шукань американського студента – репрезентує сучасність, а другий – минулий – дає уявлення про Англію за часів Вільяма Шекспіра.

Автор обирає доволі специфічну стратегію: розділи, що розповідають про студента-апологета Шекспіра, сусідять з тими, в яких замальовуються окремі епізоди із життя геніального драматурга. На макрорівні роман розділено на три тема-

тичні блоки: “Секс і наркотики”, “Політика і релігія” та “Ренесанс”, назви яких не тільки експлікують проблемні доміанти, а й окреслюють маршрути, якими рухаються два протагоніста (Віллі Грінберг та Вільям Шекспір) у пошуках самих себе.

Наративні фокуси оповіді постійно чергуються: якщо перший розділ присвячений пригодам Віллі у 80-х, то другий зображає драматичні колізії долі ренесансного Шекспіра. При цьому вже в першому розділі автор використовує техніку перспективи, тобто прогнозування подальшого розвитку сюжету, якої дотримується протягом усього твору. Кожен розділ роману супроводжується метатекстуальним елементом – епіграфом: для розділів про Віллі це цитата з творів Вільяма, і навпаки – на початку розділів про Вільяма вводяться цитати з магістерської дисертації Віллі. Цей прийом створює цікаве літературне віддзеркалення, яке пов’язує дві сюжетні лінії ще до моменту їхнього безпосереднього перетину.

Кожен із текстових потоків вирізняється за своїми наративними й стилістичними особливостями. Розглянемо сюжетний, образний, наративний та стилістичний рівні оповіді. Стосовно сюжету слід відзначити, що в минулому потоці його розвиток є більш драматичним і динамічним, а пригоди Віллі спочатку виглядають тьмяними на фоні подій життя Вільяма, але поступово емоційна напруга зростає за рахунок привнесення авантюрної стихії (неприємності з наркотиками, переслідування героя поліцією, його “пригоди” на ярмарку). Наприкінці роману плин сюжету прискорюється, досягаючи своєї кульмінації в сцені на ярмарку: студент, якому так і не вдалося розгадати таємницю віросповідання Шекспіра, випадково зустрічає геніального драматурга серед відвідувачів карнавалізованого дійства, де відтворено атмосферу ренесансного ярмарку з його балаганами, мандрівними акторами, веселощами та розвагами.

У фіналі йдеться про те, що актори мандрівної трупи знаходять в одному з ящиків з реквізитом Віллі Грінберга, який щойно вийшов зі стану наркотичного сп’яніння. Повернувшись до університету, студент змінює тему свого дослідження: замість проблеми віросповідання Шекспіра він розглядає поетику його творів. Згодом, здобувши ступінь магістра, він присвячує своє життя театру.

Сюжетна лінія Віллі Грінберга є у творі основною, адже у своєму поступальному розвитку вона представляє етапи формування особистості героя від помилки юності до остаточного вибору професії. Друга, власне шекспірівська лінія, залишається периферійною й підпорядковується магістральній. Кожний із так званих шекспірівських розділів висвітлює ситуацію, чимось подібну до тієї, що відбувається в житті Віллі Грінберга. Обривається вона досить несподівано: драматург Вільям Шекспір під впливом дивного зілля мандрує в часі й випадково

опиняється на ренесансному ярмарку в сучасній Америці.

Цікаво, що протагоніст, коли актори знаходять його в ящику, підбиває підсумок своєї небезпечної пригоди: “Могло бути ще гірше, – сказав Віллі, подумавши про Едмунда Кемпіона. – Ми хоча б живемо не у клятому Середньовіччі” [1, с. 281]. На нашу думку, вводяться паралелі між сучасністю й Ренесансом, Дж. Вінфілд пропонує стереоскопічний погляд на історичний розвиток: він підкреслює докорінні відмінності між небезпечними та драматичними часами Вільяма й демократичною та ліберальною Америкою Віллі, одночасно вказуючи на ті глибинні світоглядні подібності, які пов’язують людей різних епох.

Система персонажів в обох потоках є доволі розгалуженою. Її структурування відбувається навколо образів протагоністів. При цьому сучасний потік свідомо віддзеркалює минулий потік. Так само, як і Вільям, Віллі проходить через етап інтелектуального і творчого становлення. На думку про образний паралелізм наштовхує ціла низка чинників. По-перше, протагоністи мають майже ідентичні імена (Вільям Шекспір – Вільям Шекспір Грінберг). По-друге, у їхньому житті наявні аналогічні або чимось схожі події (обидва перебувають у творчому пошуку, обидва потрапляють у небезпеку через те, що порушують закон, і вимушені переховуватись або тікати, обидва стають об’єктами романтичних “планів” двох різних жінок, обидва проходять через своєрідну епіфанію, яка допомагає їм визначитись і обрати життєвий шлях). Крім того, жіночі образи твору виявляються двійниками: розумна й освічена Дашка Демітра, у яку закоханий Віллі, відповідає талановитій і сміливій Розалін, музи Вільяма, а давня подруга Віллі Джилл Робін є образом-близнюком Енн Гетевей.

Сам Віллі Грінберг, подібно до об’єкта своїх наукових пошуків, є натурою поетичною. Своєрідним епілогом роману є його таємничий сонет. У такий спосіб автор запрошує своїх читачів до інтелектуальних роздумів. Подібно до вчених-шекспірознавців, які багато років б’ються над загадкою щодо адресата Шекспірових сонетів, читач твору Дж. Вінфілда повинен здогадатись, кому адресований цей вірш протагоніста.

Письменник акцентує образні паралелі зі світом Шекспіра також через посередництво експліцитної шекспірівської інтертекстуальності. Розмірковуючи над проблематикою власного магістерського дослідження, Віллі водночас проходить через болісний процес самоідентифікації: “У цей момент Віллі відчував себе точнісінько як Гамлет: його родинне життя було понівечене, як і в Гамлета. Так само, як і Гамлет, він мав завдання, для виконання якого йому бракувало емоційних сил. При ньому був пакет, що подібно до адресованого англійському королю Клавдієвого листа-вирока неминуче вів його до погибелі” [1, с. 172]. Гамлетівські алюзії

та ремінісценції присутні й на мікрорівні. Приміром, у мовленні протагоніста вкраплено низку цитат із тексту великої трагедії. Так, згадуючи про ранню загибель своєї матері та квапливе повторне одруження батька, Віллі зауважує: “Остигли страви похоронні пішли відразу на столи весільні” (пер. Л. Гре-бінки) [1, с. 142].

Алюзивний зв'язок із “Гамлетом” зміцнюється за рахунок уплітання в текст оніричного дискурсу: Віллі переслідують сновидіння, у яких він є Гамлетом, і його гукають для розмови з королевою. Ці сни дещо варіюються залежно від поточних подій, але незмінно відбивають Едипів комплекс Віллі, викликаний стосунками з мачухою Мізті. Наприкінці роману хлопець знаходить душевний спокій, що відбивається й на рівні його сновидінь. Уві сні він нарешті зустрічається з королевою, яка виявляється його матір'ю. Віллі розуміє, що завжди прагнув справдити її очікування, і тепер він планує саме на це спрямувати свої сили.

Що стосується минулого потоку, то тут персонажі зазнають відчутної психологізації та модернізації. Уявлення про родину й сімейні стосунки, характерні для ХХ ст., накладаються на реалії ренесансної Англії. Юний Шекспір хвилюється через постійні пияцтва батька та морально підтримує сестру. А його батьки зі зворушливою відвертістю кажуть йому: “Вільям, ти наш син. І ніщо у світі не змінить цього і не змусить нас розлюбити тебе” [1, с. 194]. Образ самого Шекспіра суттєво осучаснюється під впливом низки біографічних і суто літературних праць. Вільям постає активним, життєрадісним, практичним, самовпевненим та велелюбним юнаком-серцеїдом, і водночас щирим католиком, вірним релігії й готовим на подвиг заради одновірців. Цей суперечливий образ викликає змішані почуття симпатії та сумнівів. Вочевидь, створюючи його, Дж. Вінфілд мав на меті відповісти на поставлені ним самим питання: “Що зробило Шекспіра великим? Що зробило його Шекспіром?” [1, с. 7]. Наскільки йому це вдалось, судити важко, у будь-якому випадку створений Вінфілдом образ є яскравим і таким, що запам'ятовується.

Наративний рівень у романі має доволі складну й розгалужену структуру. У текстовому просторі, який умовно розподіляється на вищезгадані минулий і сучасний потік, зустрічається велика кількість метатекстових вкраплень: епіграфи, сни, інтроспективні відступи, структуровані навколо “великих питань” (Як Шекспір став Шекспіром? Чому сьогодні його твори залишаються популярними? Як шекспірівській індустрії вдається заробляти мільйони?). Окремим мікроосмом у романі постає театр. Обговорення театрального світу посідає важливе місце в діалогах дійових осіб, що належать до обох наративних потоків – сучасного й минулого. Наявні в тексті обох потоків описи репетицій і вистав є метатеатральними за своєю природою.

Яскравим прикладом є модернізована аматорська версія “Ромео і Джульєтти”, яку Робін

та Віллі відвідують у студентському кемпусі Берклі. Травестійна постановка просякнута сатирою, молодіжним сленгом і актуальними соціокультурними алюзіями. Вільне поводження з текстом і інтерактивна гра з аудиторією віддзеркалюють сучасні тенденції рецепції літературної класики. Театральна трупа, яка ініціювала виставу, називається “Short Sharp Shakespeare” і спеціалізується на комедійних обробках п'єс Барда, переважно з політичним підтекстом [1, с. 280]. Пізніше Віллі приєднується саме до цієї трупи, і це його свідомий вибір на користь акторського костюму, а не “батькового твіду” [1, с. 280].

Що стосується минулого потоку, то тут найбільш промовистим фрагментом є репетиція вистави “Салмакис і Гермафродит”, запропонованої для постановки молодим Шекспіром. Для того, щоб ознайомити друзів із сюжетом, Вільям просить дівчину Розалін зіграти німфу Салмакис. На себе ж бере роль юнака Гермафродита. Фікційність тут є очевидною, оскільки, як відомо, на англійській ренесансній сцені всі жіночі ролі виконували виключно хлопчики чи юнаки. Під час репетиції Шекспір імпровізує, майстерно обігруючи доволі фривольні мотиви [1, с. 38–41]. Зобразити істинну велич Шекспірового генія в межах цього жанру Дж. Вінфілду було б важко, тому він прагне показати саме зародження Шекспірового драматургічного таланту й ті джерела, з яких він черпав натхнення.

Прикметною ознакою роману Дж. Вінфілда є активне підключення академічного дискурсу. Це виявляється і на тематичному, і на мовному рівнях. Молодий магістрант постійно обговорює з іншими дійовими особами університетське життя, філологічні проблеми та власне дослідження, часто вдаючись до наукового жаргону. Деякі аспекти цієї сфери він зображує в іронічному ключі, й іноді вони набувають при цьому еротичного забарвлення. Приміром, окреслюючи коло дослідницьких зацікавлень наукового керівника Віллі, професора Кларенса Велша, автор створює яскраву характеристику: “Кларенс Велш був маленьким кругленьким чоловічком. Його жирне, вкрите лупою волосся виглядало так, ніби його підстригав п'яний садівник іржавим секатором. На червоному обличчі читались притаманна англійцям веселість і приглушена розбещеність” [1, с. 4]. Навіть остання праця професора називалась “Getting Bottom: Bestiality in A Midsummer Night's Dream” [1, с. 4]. Більше того, розмова Віллі з його науковим консультантом, жінкою на ім'я Дашка Димітра, відбувається під час інтимної близькості: молоді люди розмірковують про переваги та сутність обраної ним теми магістерського проекту [1, с. 82]. Віллі часто й доречно цитує Шекспіра, і, як наслідок, Дашка закохується в нього.

Окрім академічних дискусій, які розгортаються між представниками власне дослідницької спільноти, Дж. Вінфілд пропонує читачеві також погляд на науковий світ з “світської” людини, не причетної до академічної діяльності. Такою гранично далекою від науки людиною в романі виявляється мачуха Віллі,

Мізті. Її інтелектуальна обмеженість саркастично підкреслюється автором, коли жінка приймає алюзію до англійської королеви Марії (Blood Mary) за пропозицію випити коктейль під назвою “Кривава Мері”. Утім, у ході розгортання розмови, попри всі обмовки й помилки, Мізті висловлює думку, яка, на наш погляд, є стисло вербалізованим імпульсом, що підштовхнув самого Дж. Вінфілда до написання книги: “Мені здається, що найцікавішим є питання про те, як це (переслідування католиків. – В. М.) вплинуло на нього (Шекспіра. – В. М.) особисто. Його родину. Його друзів. І як це, ну, ви розумієте, зробило Шекспіра Шекспіром?” [1, с. 146]. Віллі та його батько з подивом дивляться на Мізті: “ніби в неї з вух раптово вирости артишоки” [1, с. 146], і намагаються пояснити їй, що у ХХ ст. літературна критика сфокусована на самому тексті, залишаючи поза увагою біографію, політику, авторські інтенції. Але жінка не дає себе переконати, аргументуючи власну позицію міркуваннями в дусі З. Фрейда: “Якщо таке (переслідування католиків. – В. М.) відбувалось, коли Шекспір був малюком, то тільки уявіть собі, як ця чортівня позначилась на його психіці. Яка сімейна драма, і в якому ранньому віці!” [1, с. 146]. Як можна побачити, імпліцитно письменник прагне довести, що саме такий здоровий, людський, неакадемічний погляд на проблему є більш цінним і цікавим. Що стосується вчених, то для них така перспектива залишається закритою через “науковий снобізм”.

Утім, попри підкреслену несерйозність оповіді відчувається глибока обізнаність автора у питаннях шекспірознавчого дискурсу. Це виявляється не тільки в межах минулого потоку, але й у сучасному потоці, який рясніє посиланнями на різноманітні “дослідницькі реалії” (новітні методології, шекспірівські біографії, окремі гіпотези, що стосуються релігійної приналежності Шекспіра тощо). Тим більш детальним видається знання Дж. Вінфілда сфери ренесансознавства при ознайомленні з розділами минулого потоку. Автор вкрапляє в текст найдрібніші деталі: від правил відмінювання латинських вказівних займенників, які викладав Вільям, коли працював помічником учителя в граматичній школі [1, с. 9], до згадок про перше найкраще ліжко, через яке перечіплявся його п’яний батько [1, с. 70], або сумнозвісну купу сміття біля будинку на Генлі Стріт, що призвела до документально зафіксованої сплати штрафу [1, с. 48].

Ренесансне життя зображується Дж. Вінфілдом не просто детально, а натуралістично, включаючи найбільш особисті тілесні практики. Приміром, розмова Вільяма з новим учителем Александром Еспінолом відбувається, коли останній виходить на подвір’я помочитися [1, с. 26]. А замість того, щоб полювати, хоч і незаконно, у лісах Томаса Люсі, Шекспір там залицяється до Розаліни та розважається з нею [1, с. 84]. Така підкреслена тілесність перегукується

з еротичними підтекстами сучасного потоку, утворюючи особливу атмосферу оповіді.

Окремим елементом, що відіграє надзвичайно важливу роль у творенні іронічної й водночас повної філологічних прозрінь атмосфери твору, є оригінальна авторська стилістика. Ключовим стилетворчим елементом тут постає гра зі стилістичними регістрами. Письменник чергує студентський жаргон і піднесену поетичну мову, сленг 1980-х рр. і ренесансні архаїзми, які зустрічаються, між іншим, не тільки в межах минулого потоку, а й у сучасному наративному просторі – третю частину оповіді займають події на ренесансному ярмарку. Текст насичений різними стилістичними засобами, які варіюють залежно від потоку. Так, у сучасному потоці домінують метафори, які віддзеркалюють живу й поетичну натуру Віллі, далеку від академічної сухості. Приміром, очі Дашки він порівнює з “альпійськими озерами неймовірно синього кольору індиго” [1, с. 6]. Іншим яскравим прикладом є метафоричний опис мосту Золоті Ворота, що “потонув у тумані” [1, с. 140]. Іноді ці метафори візуалізуються й перетворюються на дотепні та влучні когнітивні метафори. Наприклад, розмірковуючи про суперечності й вічні питання Шекспірового “Гамлета”, Віллі постійно крутить у руках кубик Рубіка. Ця іграшка стає символом невпинної праці людського інтелекту над Шекспіровими головоломками.

Для стилістики сучасного потоку важливими є алюзії як до образів тогочасної масової культури, політики, соціальних реалій, так і до феноменів ренесансного світу, біографічних фактів і творів Шекспіра. Останні не рідко виконують функцію своєрідного паролю, яка експлікується в епізоді розмови Віллі з офіцером Ентоні: поліцейський виявляється великим шанувальником геніального драматурга і, почувши улюблену цитату (First thing, let’s kill all the lawyers), відпускає Віллі з миром [1, с. 183].

У минулому потоці, у свою чергу, провідну роль відіграє каламбур. Саме гра словами оприявнює іманентну сутність Шекспірового таланту. Молодий Вільям розсипає каламбури і в повсякденні, і на сцені, і навіть під тортурами не може втриматись від подібної словесної витівки.

Розгляд ключових сюжетних, образних, наративних та стилістичних характеристик роману Дж. Вінфілда “Мене звали Вілл” засвідчив, що цю романну модифікацію біографічної белетристики вирізняє примхливе переплетіння минулого наративного потоку, що дає уявлення про Англію за часів В. Шекспіра із сучасним (історія смисложиттєвих шукань американського студента-філолога). Це дає змогу поєднати філологічно-дослідницький та біографічний компоненти з фікціональними елементами. Аналіз художньої природи Шекспірових творів відбувається в романі не на академічному рівні, а через посередництво актуалізації в тексті сутнісних ознак Шекспірової поетики. Що стосується власне

біографічного пошуку, то його специфіка полягає в прагненні індивідуалізувати та осучаснити існуючі біографічні концепції шляхом віддзеркалення долі молодого Вільяма Шекспіра в житті юнака доби 1980-х рр., Віллі Шекспіра Грінберга. Стилiстична оригінальність та складний наративний візерунок дають підстави вбачати в синте-

тичному за своїм характером текстовому полотні твору наявність ознак постмодерністської естетики.

Список використаної літератури

1. Winfield J. My Name is Will: a Novel of Sex, Drugs, and Shakespeare / J. Winfield. – New York : Twelve, 2009. – 303 p.

Стаття надійшла до редакції 11.02.2015.

Маринеско В. Ю. Стратегии переосмысления биографии У. Шекспира в романе Дж. Уинфилд “Меня зовут Уилл”

В статье рассматриваются сюжетные, образные, нарративные и стилистические характеристики романа Дж. Уинфилд “Меня зовут Уилл”, который является ярким примером биографической беллетристики. Переплетение в произведении нарративных потоков современного и прошлого позволяет совместить филологическо-исследовательский и биографический компоненты с фикциональными элементами. Анализ художественной природы произведений английского драматурга происходит в романе не на академическом уровне, а посредством актуализации в тексте существенных черт его поэтики. Специфика биографического поиска в романе заключается в стремлении автора индивидуализировать и осовременить существующие биографические концепции путем отражения судьбы молодого Уильяма Шекспира в жизни юноши эпохи 1980-х гг.

Ключевые слова: литературно-художественная шекспириана, литературная биография, биографическая беллетристика, нарративные стратегии.

Marinesko V. The Strategies of Reconsidering Shakespeare’s Biography in the Novel “My Name Is Will” by J. Winfield

The article reviews the plot, figurative, narrative and stylistic characteristics of the novel “My name is Will” by J. Winfield, which is a good example of biographical fiction. It is observed that there are two narrative flows in the book, with one of them representing the modernity – the story of an American student searching for the meaning and purpose in life – and the second one depicting Renaissance England and the twists and turns in the destiny of William Shakespeare. It is concluded that the narrative level in the novel has a complex structure. There is a number of different metatextual elements in the text including epigraphs, dreams, introspective digressions which raise the “top” questions like who was Shakespeare? Why is he still popular? Discussions about Shakespeare’s theatre, play rehearsals in both narrative flows are metatheatrical by their nature. Besides it is stated that the interweaving of the contemporary and past flows provides an opportunity to combine the philological research and biographical components with the fictional elements. The analysis of the artistic nature of the English playwright’s works is conducted in the novel not at the academic level, but through actualization of the essential features of his poetics in the text. The specifics of biographical research in the novel is in the author’s intention to individualize and modernize the existing biographical concepts by reflecting young William Shakespeare’s life in the fortune of a young man from the 1980s. The stylistic originality and complex narrative pattern allow one to see the features of the postmodern aesthetics in the text of the novel which is synthetic by its character.

Key words: literary and artistic Shakespeareana, literary biography, biographical fiction, narrative strategies.